גולני אדריכלים

בית בגליל מגרש 500 מ"ר, 200 מ"ר בנוי
צילום עמית גרון

חומרים
עץ / טיח / אבן

פרטים שעושים הבדל
נוף כנקודת מוצא לתכנון / המשכיות בין חללי פנים וחוץ
יצירת חללי ביניים / סבכת תריסי עץ

בפגישה הראשונה עם האדריכלים גלית וירון גולני הדגישו בעלי המגרש כמה הם חשים בני מזל על האפשרות להתגורר מול נוף ההרים והכנרת הנשקף מהמגרש שרכשו. הם ביקשו ליצור דיאלוג בין החוץ לפנים, ולא לתכנן בית שיתפרש על פני שטח גדול מדי.

האדריכלים הפכו את הנוף לנקודת מוצא לתכנון שלהם, והתייחסו אליו כאל חלל לחיות בו. "הפרויקט מתפרש על פני כל המגרש ומעבר לו. כאדריכלים שהתמחו גם אצל אדריכלי נוף, ההפרדה בין פנים לחוץ כלל לא קיימת עבורנו. ברור שיש להגן על הסביבה הפנימית מבחינה אקלימית, אבל אנחנו חיים את שתיהן כמרחב המשכי אחד, ועושים כל מאמץ שההפרדה תהיה מינימלית".

המגרש ממוקם בקצה היישוב, משקיף על נוף פתוח לרווחה וסמוך למטע של עצי זיתים וחרובים. הרצון לצפות בנוף מעל לצמרות העצים ולראות את הכנרת הוביל להעמדתו של הבית מול כיווני דרום ומזרח, להימנעות מבניית קירות תומכים שחוסמים את הנוף ולפרישתו של הבית על פני שתי קומות.

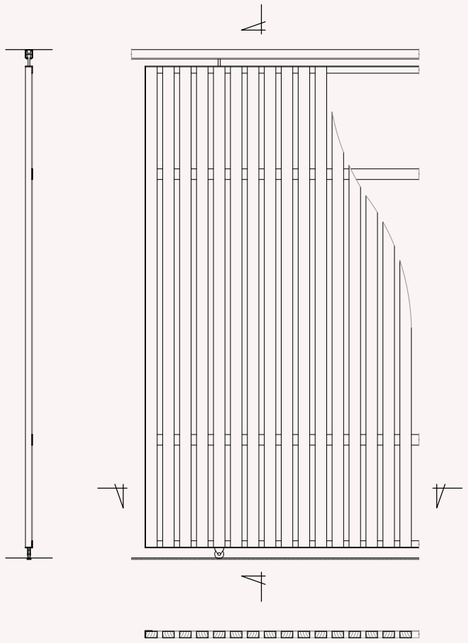

תכנון פרט סבכה

הפתחים פונים לכיוון דרום ומזרח ולכן היה חשוב לדאוג להצללה, שמושגת על ידי הסבכות. ניתן לפתוח ולהזיז אותן בהתאם למצב השמש והצורך בפרטיות. הבית בנוי בסמוך לשטחי מרעה, ופרטי הסבכות מתוכננים כעידון לפרטים של המבנים החקלאיים והאורוות.

בקומת הכניסה מוקמו הפונקציות הציבוריות - סלון וחדר אוכל - מול חזית שפונה לכיוון הנוף מבעד לוויטרינת זכוכית. גרם המדרגות והמזווה תוכננו ממול, בצמוד לחזית האטומה יחסית. המטבח במרכז ובצד ממ"ד וחדר רחצה צמוד שמתפקדים כיחידת אירוח.

מרפסת מקורה ומרוצפת מלווה את הסלון ואת חדר האוכל, ובמרכזה שובצה דלת הכניסה לבית. היא מתפקדת כחלל מתווך בין פנים הבית לבין מערכת הצללה המורכבת מסרגלי עץ מאורן קרולינה, הנעים על גבי מסילות ברזל. כאשר הסבכות סגורות, הן מצילות ומקררות את פנים הבית, ועדיין מאפשרות ליושבים בפנים ליהנות מהנוף. כאשר חלונות הזכוכית פתוחים, היושבים בסלון נהנים מזרימת אוויר בלתי אמצעית שמגיעה דרך הסבכה, והמרפסת הופכת חלק בלתי נפרד מהחלל הפנימי.

הסבכה ממשיכה ומצילה גם על החדרים בקומת המגורים. שתי השכבות של המעטפת - החלונות והסבכה - יצרו מרפסת חוץ קטנה לכל אחד מחדרי השינה. המרפסות האנכיות מהוות פרשנות עכשווית למרפסת ומעניקות אפשרות למבט על הנוף הצמוד (המגרש), הנוף הקרוב יחסית (שדות היישוב) ומרוחק (הכנרת ורמת הגולן).

בקומה הראשונה תוכננה מרפסת פתוחה לכיוון דרום-מזרח. חדר המשפחה נפתח אליה באופן רציף והיא מתפקדת כשלוחה שלו.

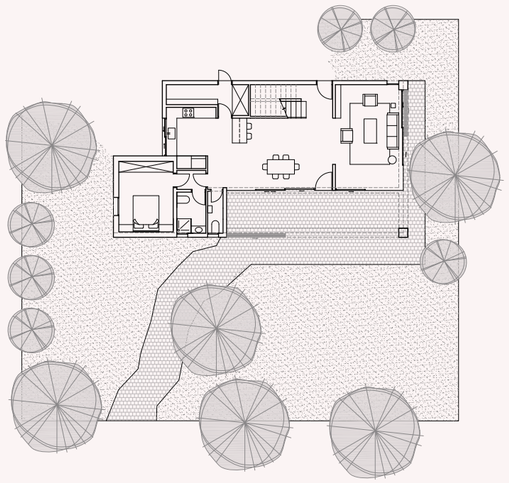

תכנית קומת קרקע

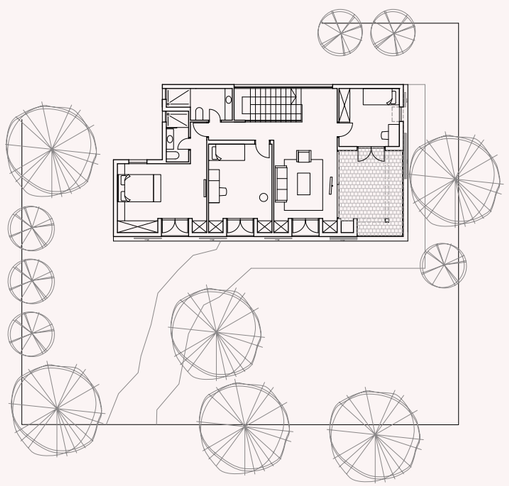

תכנית קומה ראשונה

החומרים שנבחרו עבור הבית נטועים בסביבתו. הטיח החיצוני בגוון חום-צהבהב נבחר בהתאם לצבעו של ההר שממול, צבע התריסים תואם את זה של הסלעים הפזורים בשדה שסביב, פנים הבית רוצף באבן חומה בהירה, והתקרה שלו חושפת את קורות העץ ששימש כתבנית ליציקת תקרת הקומה הראשונה.

עץ הברוש שבפינת המגרש, עץ האלון הסמוך לחדר המגורים ועצים בוגרים אחרים שומרו במהלך הבנייה, והבית תוכנן בהתאם להם. בין הסלעים נשתלו צמחי רוזמרין, לבנדר ותבלינים בניחוח מקומי.